

OBRADOIROS DE IMPROVISACIÓN ORAL

ENREGUÉIFATE

Os obradoiros Enreguéifate enmárcanse dentro do proxecto homónimo promovido polos concellos de Ames, Santiago de Compostela e Teo, co que se procura impulsar a improvisación oral en verso e contribuír a través dela á promoción do uso da lingua galega.

A finalidade destas accións formativas é que o alumando aprenda métodos de improvisación oral de xéneros galegos como a regueifa para contribuír á revitalización do repente en Galicia e, a través del, do uso da lingua na mocidade. Ademais, enfócanse cara á participación no certame Enreguéifate, no que se convoca unha categoría específica para o ámbito escolar.

OBXECTIVOS DOS OBRADOIROS:

- Outorgar ferramentas discursivas á mocidade a través da improvisación oral.
- Visibilizar a importancia da lingua galega.
- Proporcionar recursos musicais e soporte para o desenvolvemento da regueifa.
- Mostrar a estrutura tradicional da regueifa e iniciar nos mecanismos de canto, versificación e escollas léxicas.
- Amosar a importancia da linguaxe non sexista e non homófoba e detectar o machismo nas coplas tradicionais para propiciar un diálogo entre tradición e modernidade que leve a un cambio discursivo.
- Incentivar que o alumnado participe no certame Enreguéifate e dotalo de recursos para tal fin.

HABILIDADES

O coñecemento práctico da regueifa fomenta a capacidade de articulación dun discurso improvisado e amplía as aptitudes retóricas. Así mesmo, posibilita un diálogo que saca á luz, dun xeito horizontal, as desigualdades imperantes na sociedade.

A partir deste fio condutor desenvólvense tamén outras habilidades, como a capacidade de escoita e de atención ou o respecto á interlocutora ou interlocutor. En canto ao labor específico da regueifa na mocidade, esta eríxese como unha potente ferramenta para o desenvolvemento da autoconsciencia, da seguridade propia e da autoestima nunha etapa de conformación da identidade de cada persoa.

METODOLOXÍA:

No desenvolvemento destas sesións partimos dos coñecementos previos do alumnado para propiciar unha aprendizaxe significativa, que vincule a súa realidade cos contidos que se pretenden introducir. O diálogo entre as persoas que guían o obradoiro e as que participan nel é constante, e procúrase unha interacción continua e o emprego de técnicas de traballo en grupo e de colaboración mutua. Esta actividade preséntase deseñada desde o fomento da liberdade discursiva e o diálogo, e dáselle azos ao alumnado para que sexa quen de se expresar en público, creando un ambiente de confianza e horizontalidade. Traballamos, pois, partindo da autorregulación grupal, da motivación e do reforzo positivo.

CONTIDOS:

- Técnica: rima, métrica, estrofa, melodía, campos semánticos e recursos léxicos.
- A improvisación en Galicia. Xéneros.
- Valores: igualdade de xénero, respecto pola diversidade, axuda mutua, etcétera.

DURACIÓN:

A duración de cada obradoiro é de 90 minutos, polo que se desenvolverá en dúas sesións seguidas de 45 minutos cada unha (dúas clases).

NÚMERO DE PARTICIPANTES

Para garantir un desenvolvemento axeitado destas sesións, tomaremos como referencia 25 participantes. Este número pode variar se é o caso de que o grupo-aula estea integrado por algunhas persoas máis. En ningún caso poderá superar o medio cento.

Inicialmente diríxense a 5º e 6º de educación primaria e 1º e 2º de ESO. Se houber profesorado interesado noutros niveis pode adaptarse.

DOCENTES:

Lupe Blanco: trátase dunha das últimas incorporacións ao mundo do repente. Ademais de pandeireteira, é bisneta do gran regueifeiro Blanco de Muíñoseco e ten un timbre moi característico ao vello xeito de Bergantiños. No ano 2017, ademais de ofrecer numerosas actuacións e obradoiros, debutou no escenario do XX Certame Internacional de Regueifas de Valadares.

Josinho da Teixeira: Un dos regueifeiros máis recoñecidos hoxe en día na Galiza que ten como características máis subliñabeis a rapidez e o enxeño na produción, a teatralización e o humor acedo e retranqueiro. Nos últimos anos recorre o país impartindo aulas e obradoiros de regueifa.

Sara Marchena: titulada en Lingua e Literatura Galegas, comezou a súa relación coa regueifa da man de Pinto de Herbón e Caruncho. Dende o ano 2017 imparte obradoiros de Regueifa con especial atención a Regueifa Feminista ou a perspectiva de xénero dentro do repente galego.